

UVOD

Parlamentarni sistem je u istorijskom pogledu proizvod engleske političke tradicije.

Vekovnom borbom između buržoazije i plemstva, na jednoj strani, i monarha na drugoj, razvijao se i usavršavao.

U reprezentativnim demokratijama kao ni u parlamentarnom ili predsedničkom sistemu narod nema direktnu vlast, nego je prenosi na organe, koji u ime naroda obavljaju vladajuće poslove.

Velika Britanija važi kao zemlja u kojoj se začeo parlamentarni sistem vlade, što je najučestaliji tip konstitucionalnih sistema. Većina zapadnoevropskih/evropskih država imaju ovakve političke forme uređenja, dok Sjedinjene Američke Države predstavljaju primer predsedničkog sistema.

Vladu u parlamentarnom sistemu imenuje parlament i parlament je može opozvati. U normalnom slučaju američki Kongres ne raspolaže mogućnošću opoziva predsednika. On predsednika ne može zameniti zbog različitosti mišljenja ili zbog promenjene većine u Kongresu. Samo u slučaju da je neki predsednik prekršio zakon Predstavnički dom može podići tužbu protiv njega (impeachment), a Senat ga nakon toga dvotrećinskom većinom može razrešiti dužnosti.

Dok je premijer u Velikoj Britaniji, zemlji klasičnog parlamentarnog sistema vlade, podređen Donjem domu, Ustav SAD-a zahteva nekompaktibilnost (Inkompatibilitet) vladine službe i parlamentarnih mandata. Predsednik i članovi njegove vlade - sa izuzetkom potpredsednika koji je ujedno i predsedavajući Senata - ne smeju imati mesto u Kongresu.

U parlamentarnom sistemu postoji podeljena izvršna vlast. Reprezentativni državnički zadaci su u rukama predsednika ili monarha, a stvarna moć vlade ostaje rezervisana za šefa vlade - premijera, kancelara, ... U SAD-u su funkcije državnika čelnika i funkcija šefa vlade sjedinjene u jednoj osobi.

Parlament je naziv za najviše predstavničko telo u nekoj državi ili užoj političkoj zajednici. U savremenom svetu to telo najčešće ima zakonodavnu, odnosno ustavotvornu funkciju, pa se ponekad podrazumeva kao sinonim za legislativu.

Ime parlament dolazi od francuske riječi parler za "govor", a prvi put se taj naziv koristio u srednjovekovnoj Engleskoj i Francuskoj za tela različite prirode. Parlament u današnjem smislu se razvio iz srednjovekovnog engleskog Parlamenta koji je ispočetka imao savetodavnu ulogu prema vladaru.

Nasuprot tome, šef vlade je u pravilu odgovoran i zavistan o parlamentu. On svoju funkciju može obavljati jedino dok ima poverenje parlamenta. Kada se takvo poverenje dovede u pitanje, u parlamentu se obanja glasanje o poverenju vladi.

Ukoliko vlada na takvom glasanju izgubi poverenje, podnosi ostavku, a nakon toga se imenuje mandatar za sastav nove vlade ili raspisuju novi parlamentarni izbori.

Savremeni demokratski sistemi u kojima je vlast parlamenta ograničena u skladu s doktrinom o podeli vlasti se nazivaju predsednički sistemi ili polupredsednički sistemi, a ponekad i kongresni sistemi, prema Kongresu SAD, najpoznatijem zakonodavnom telu takvog tipa.

U komunističkim državama se, pod utjecajem marksističke doktrine, parlament smatrao reakcionarnom buržoaskom institucijom, te se držalo kako jedno te isto telo mora imati i zakonodavne i izvršne funkcije. U skladu s time su se ekvivalenti parlamenta u komunističkim državama u pravilu nazivali skupštinama, a sistem vlasti nazivao skupštinskim sistemom.

Zajednički vladar Ujedinjenog Kraljevstva je britanska kraljica. Zajednička državnost je britanska. Ispod tog nivoa može se naći mnoštvo nacionalnosti. Postoji razlika između sledećih identiteta: engleski, velški, škotski, irski, severnoirski (Ulster) i britanski.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com